

A Nagymaros Városi Könyvtár és Művelődési Ház beszámolója a 2020-as évről

Készítette:

Jele Viktória

intézményvezető helyettes

Nagymaros, 2021.02.26.

Intézményünk több szempontból is központi szerepet tölt be a város életében. Művelődési házként biztosítja a lakosság számára a kultúrához való szabad hozzáférést, könyvtárként pedig az információs társadalom működését. Az irodai és reprográfiai szolgáltatások egyetlen elérhető helye, találkozóhely és információs központ a közösség számára.

Az intézmény 2020-ban elnyerte a Családbarát Szolgáltatóhely bronzfokozatát, ennek megfelelően fokozottan figyelünk arra, hogy szolgáltatásainkat a családok igényeinek figyelembevételével alakítsuk ki. A kisgyermekes anyukáknak pelenkázót alakítottunk ki mindkét épület mosdójában, illetve a jövőben szeretnénk számukra külön szolgáltatásokat biztosítani.

A kialakult járványhelyzetet tekintve elmondható, hogy jelentősen átalakultak a használati szokások, látványosan csökkent a személyes látogatások száma, ezzel szemben viszont megnőtt a kereslet a távszolgáltatások iránt. Megszűntek az iskolai, óvodai csoportos látogatások, elmaradtak a csoportfoglalkozások, könyvtári órák. Az, hogy a jövőben ezek a trendek esetlegesen megfordulnak-e és visszaáll a járvány előtti állapot, nehezen megjósolható. Amennyiben igen, akkor ez mennyi időbe kerül és milyen arányú lesz, illetve milyen intézkedésekkel tudjuk eredményesen „visszacsalogatni” a használókat az intézménybe - szintén kérdés.

Szervezet:

A 2019-es év végétől szülési szabadságát töltő intézményvezetőt az év folyamán nem tudtuk pótolni. Mivel a művelődési ház és a könyvtár összevont intézményként működik, ezért az intézményvezető a vezetői feladatok ellátása mellett fél állású könyvtáros és félállású művelődésszervező. A kulturális programokat a magyar Falu Programban foglalkoztatott kolléga szervezte az év elején, a program lejártá után viszont nem találtunk megfelelő szervezőt a feladat ellátására. A könyvtáros feladatokat a tárgyévben az informatikus-könyvtáros kolléga végezte, szakképzett helyettesítő könyvtárost nem sikerült találni. A szakmai feladatok végrehajtását megnehezítette a hiányzó fél státusz, bár az elmaradt feladatokat a zárva tartások alatt valamelyest pótoltuk.

Fizikai állapot:

Az intézmény két telephelyéből a művelődési ház igényel átfogó felújítást. A fűtésrendszer elavult, az elektromos hálózat pedig szűkösen bírja a jelenlegi terhelést. A

vizesblokk felújítása előreláthatólag az év végéig meg fog történni. Az épület tetőszerkezetének cseréje-felújítása évtizedek óta várat magára, ez ügyben több levelezés és egyeztetés történet az elmúlt években, azonban a felújítás tetemes költsége gátolja a probléma megoldását. A könyvtár épülete 2013-ban esett át felújításon, azonban az utóbbi időben itt is jelentkeztek problémák: a tető több helyen beázik, az emeleti ablakok bádогоzását is javítani kell. A főút felőli ablakok mindegyikénél javítani kell a szigetelést. Mindkét épületben szükség lenne klímaberendezés beszerelésére, állományvédelmi és egészségvédelmi okokból egyaránt. Sajnos a könyvtári emelet és a galéria kialakítása miatt nem megfelelő a hő eloszlása, ez a téli és nyári hónapokban gondot okoz, a művelődési ház nyári rendezvényeinek kényelmét is fokozná a megfelelő klímaberendezés beüzemelése.

Eszközfejlesztés és adományozás:

Mivel az intézmény technikai és egyéb eszközökkel való ellátottsága igen hiányos, ezért az év folyamán kiemelt figyelmet fordítottunk az eszközfejlesztésre. A 2019-ben nyert közművelődési támogatásból kiállítástechnikai eszközöket és 1 db hordozható hangfalat szereztünk be. A reprográfiai szolgáltatások bővítésére beszereztünk egy színes fénymásolót. Emellett a művelődési ház elé kihelyezett könyvekből befolyt összegből és lakossági támogatással (tárgyi és pénzádományok) a következőkkel tudtuk fejleszteni az intézményt: nyomtató, szárítógép, vasalógép, pohármosó, pelenkázó, laminálógép, evő- és tálalóeszközök, étkezészetek. A lakosság támogatására a továbbiakban is számítunk, azonban adományokból nem lehetséges a technikai eszközök teljes modernizációja.

Rendezvények:

Az évben csupán hét hónapot tartottunk nyitva. Az egészségügyi veszélyhelyzet miatt számos rendezvényt kényszerültünk lemondani, csoportjaink látogatottsága is csökkent. Az esküvőket meg tudtuk tartani és a 2021-es évben is több lekötött időpontunk van. Az elmaradt rendezvényeket, író-olvasó találkozókát igyekszünk a jövőben pótolni, azonban ez egyrészt a veszélyhelyzet feloldásának időpontjától, másrészt a lakosság közérzetétől, mobilitásától függ.

Szolgáltatások:

Az év során megfigyelhető volt mind a művelődési házi, mind könyvtári látogatások és a szolgáltatások használatának változása. A március 17-i zárásig az előző évekhez megszokottan érkeztek látogatók az intézménybe. A tavaszi zárva tartás alatt fenntartói

utasításra csak belső munkákat végezhetünk. A júniusi nyitás után átmeneti fellendülés volt megfigyelhető a látogatók számát tekintve, de ez szeptemberre látványosan csökkent. Növekedett az email és telefonos forgalom, az olvasók egy része kérte a kötetek összekészítését és a kölcsönzőpulttól vitték el a köteteket, a polcokhoz már nem mentek válogatni. A csoportok foglalkozásain kevesebben vettek részt, emiatt több csoport öszre ideiglenesen beszüntette a működést. A novemberi záraskor engedélyt kaptunk arra, hogy összekészítés és egyeztetés után a könyveket az olvasók az ajtóban vehessék át, így valamelyest pótolni tudtuk a szolgáltatások hiányát. Ez a szolgáltatás olyan népszerű lett, hogy megtartjuk az újranyitás után is.

Helyben elérhető szolgáltatásaink közül kiemelkednek a reprográfiai szolgáltatások, más intézmény vagy üzlet nincs a városban, amely biztosítani ezt a szolgáltatást. Általánosságban elmondható, hogy a napi látogatók mintegy harmada vesz igénybe ezt a szolgáltatást a hagyományos szolgáltatásaink mellett.

A járványhelyzet alatti munkavégzés:

A hosszabb zárva tartási időszaka a „szerencse a szerencsétlenségben” mottóval jellemezhető. Mivel a feladatokat a négy fő helyett 3 végzi, ezért számos feladat – szabályzatok elkészítése és aktualizálása, rendezvények szervezése, selejtezés stb. – szenvedett eddig késedelmet. Ezeket az elmaradt feladatokat részben sikerül a zárva tartások alatt pótolni. Mivel a tavaszi időszakban fenntartói utasításra csak a belső munkákat végeztünk, igyekeztünk más formát találni az olvasók, érdeklődők kiszolgálására. Sor került a művelődési ház teljes nagytakarítására, ezután a kollégák a könyvtárban végeztek különböző munkálatokat

A művelődési ház előtt kialakítottunk egy könyves asztalt, melyre a könyvtár számára felajánlott könyvek, illetve az állományból törölt könyvek kerültek, melyek bárki számára szabadon elvihetőek. A könyvek felöltését azóta is folyamatosan végezzük. Bár ezt a lehetőséget csak a zárva tartás idejére szántuk az olvasóknak, jelenleg is működik, a nagy sikerre való tekintettel tervezzük az állandóvá tételét.

A használók számára mindkét zárva tartási időszak alatt igyekeztünk a kulturális és könyvtári szolgáltatásokat és művelődési lehetőségeket valamelyest pótló tartalmakat szolgáltatni. Heti több alkalommal tettünk közzé facebook oldalunkon különböző online elérhető színházi előadásokat, ingyenesen elérhető adatbázisokat, e-book könyveket tartalmazó oldalakat, könyvajánlókat. Hírt adtunk az intézményben folyó munkálatokról, illetve bemutatkozási lehetőséget biztosítottunk városunk néhány tehetséges emberének.

Minőségirányítás:

Az intézmény megfelelő működéséhez elengedhetetlen a minőségirányítás. Ennek ellenére az év második felére tervezett használói elégedettségmérés elmaradt. A megvalósításra kerülő más feladatok miatt kevés idő maradt az elkészítésére, továbbá kevés tapasztalat állt rendelkezésre ahhoz, hogy az elégedettségmérésben felteendő kérdések valóban jól átgondoltak és megfogalmazottak legyenek.

Kommunikáció:

Intézményünk nyomtatott és elektronikus formában is tartja a kapcsolatot a lakossággal, tájékoztatva az intézmény programjairól. A helyi lapban 4 alkalommal jelentünk meg, de a gyors információcsere és a hírekre való azonnali reflektálási lehetőség miatt hangsúlyosabb a közösségi médiában való jelenlétünk. Rendszeresen közlünk intézményi híreket, könyvajánlókat vagy ajánlunk online elérhető kulturális tartalmakat. A 2020-as évben a járványhelyzet miatt a közösségi médiában fokoztuk jelenlétünket, gyakoribbak lettek a bejegyzéseink. A kedvező fogadtatás miatt a jövőben is kiemelt figyelmet fogunk fordítani a közösségi médiában való jelenlétre.

A folyamatos kapcsolattartás mellett igyekszünk alakítani az intézményről kialakult képen. Segítségnyújtással, ajándécsomagok felajánlásával támogatjuk a civil szervezeteket, iskolai és óvodai bálakat, a szolgáltatások fejlesztésével, a helyi sajátosságok és a használók személyes igényeinek figyelembevételével végezzük munkákat.

Partnerségi együttműködés:

Együttműködünk a helyi oktatási – nevelési intézményekkel, intézményünk helyet ad az iskolai óráknak, bár az idei évben a járványhelyzet miatt erre egy alkalommal sem került sor. Kapcsolatban vagyunk a környező települési művelődési házakkal, kulturális szervezetekkel és könyvtárakkal, információt cserélünk, illetve a könyvtárközi kölcsönzés útján is erősítjük az együttműködést.

Az iskolák számára a közösségi szolgálat eltöltésére helyet biztosítunk, ezt az időt a tárgyévben 2 fő töltötte nálunk.

Informatika:

Mivel biztos informatikai háttérre van szükség a munkavégzéshez, ezért a 2020-as évben a hangsúlyt az informatikai ellátottság javítására és megfelelő rendszer kiépítésére helyeztük.

Április közepén üzembe helyeztük a Szikla integrált könyvtári rendszer egyfelhasználós változatát, melynek adatbázisába az év végéig összesen 30.796 rekordot sikerült berögzíteni, ez kb. az állomány felét teszi ki. Az állomány konverziójával megtettük az első lépést a könyvtári munkafolyamatok gépesítéséhez és a használatok igényeinek minél modernebb kiszolgálásához.

Gyűjtemény és könyvtári állomány:

A könyvtári állományt 2020 elején áttekintve általánosan elmondható, hogy a szakirodalmi állomány egy része elavult, a kézikönyvtári állományt ritkán használják, viszont kölcsönzésükre folyamatos az igény. A szépirodalmi állományt is számos kötet nehezítette, illetve igen sok rongált könyvet találtunk. Mivel a könyvtár állománygyarapítási kerete igen szűkös, ezért érthető, hogy miért nem kerültek törlésre ezek a kötetek.

A dokumentumbeszerzésnél kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a rendelkezésre álló összegből minél több kötetet tudjunk vásárolni. Ennek érdekében A KELLO helyett a Libri-Bookline Zrt.-vel kötöttünk szerződést. Nagyrész ennek köszönhetően az évben rendelkezésre álló mintegy 1,5 millió Ft-os keretből 3.25 millió Ft értékű dokumentumot szerzeményeztünk.

Az állomány nagysága statisztikai adatok szerint 35.277 kötetre tehető, azonban ez valószínűleg nem pontos adat. Az említett felújítás után időszakból állományellenőrzési jegyzőkönyv nem fellelhető, releváns adatot csak egy állományellenőrzés adhat. Ezt az ellenőrzést az állomány vonalkódolásával egyidejűleg fogjuk elvégezni.

A könyvtár épülete 2013-ban felújításon esett át, a könyveket és a katalógust is el-, illetve visszaköltöztették, melynek során több katalóguscédula is elveszett. Az eddig rögzített és a még rögzítésre váró tételek arányát tekintve biztosan állítható, hogy a raktári katalógus igen hiányos. Ezeknek a hiányoknak a felderítése is csak a teljes felvitel és az állomány vonalkódolása után fog tisztázódni.

Jelenleg digitalizált tartalom nincs a könyvtárban, mindazonáltal szükséges lenne - főleg a helytörténeti állomány egyes részeinek és a helyi vonatkozású cikkek, aprónyomtatványok stb., - digitalizált formában való szolgáltatásának. Ez addig nem történhet meg, amíg a könyvtári

program nem üzemel teljes formájában. Amint a teljes katalógus konverziója megtörténik és a rendszerben megkezdjük a kölcsönzést, lehetséges lesz ennek a feladatnak az elvégzése is.

Jele Viktória